

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A magyarság ünnepe.

Zombor, 1896. szeptember 7.

Jól eső érzés fogja el minden magyar ember szívét a szomszédos Szeged város millenárius ünnepélyességeinek alkalmából. A mi erőt, alkotó képességet, szívósságot, intelligenciát, a haladást e szomszéd magyar város produkál: az a legfényesebb bizonyossága fajunk kiváló képességeinek. Bennünket zomboriakat a legészintébb öröm fog el ennek láttára; nem versenyzünk, nem is versenyezhetünk Szegeddel; azok a kulturális és egyéb humanitárius intézmények, melyeknek birtokában Szeged már ma van, nálunk talán csak a messze jövő álmai közé tartoznak, de példát vehetünk onnan.

Szeged kulturális és egyéb millenárius alkotásai közül kiemeljük a következőket: közművelődési palota, városi közfürdő, fa- és fémipari szakiskola, vasuti internátus, ügyvédi kamarai székház, a kereskedelmi és iparkamara székháza, szentháromság szobor, honvédkórház, fertőtlenítő telep, árvaház, csapatkórház, tüzoltó-épület, mileniumi új iskola, tanyai iskolák, új polgári iskolai épületek, állami felsőbb leányiskola, közkórház kibővítése, második főgymnasium stb. egész légiója a szebbnél-szebb alkotásoknak.

Átvesszük a „Szegedi Napló” kitűnő szerkesztőjének cikkéből, Szeged ünnepére vonatkozó következő passzusokat:

Sokat, nagyon sokat haladt Szeged, ha újabb küzdelmek árán is, a városiasság terén, intézményeiben és a mi legfőbb tényezője a város tovább fejlődésének: a lakosság számában, melynek folytonos emelkedését mutatja az, hogy az 1880. évi népszámlálás Szegeden 73,675 lelket talált, az 1890. évi pedig már 85,569 lelket és hogy a rendelkezésre álló adatok szerint Szeged lakossága, beszámítva a katonákat is, 1895. végén meghaladta a 97 ezret, úgy, hogy a jövő népszámlálásnál, vagy már azelőtt is, Szeged belép a száz-ezer lakosú városok sorába.

Jól elkészült Szeged erre az előlépésre és mintha az újjászületés, a fiatalság erejét és hevét is meghozta volna, lázas tevékenység jelöli nyomról-nyomra az 1883-tól számított megemerkedés korszakát, kivált pedig az utolsó hat évet, mely alatt a javuló ipari és kereskedelmi forgalom hatása alatt is fokozatosan emelkedtek a város közjövédelméi és a városi vagyon. Érdekes és tanulságos adat erre, hogy Szeged tiszta vagyonát az 1872-iki mérleg 7 millió 793 ezer forintban, az 1884-ik évi 13 millió 858 ezer, az 1895. évi pedig már 19 millió 564 ezer forintban, vagyis az árvíz előttinek több mint kétszeresében mutatja ki.

Különösen a közoktatási intézetek azok, melyekben Szeged a legáldásosabb szolgálatokat teljesíti és igazán méltóbb alkotása nem lett volna a milleniumi esztendőnek, mint ha itt leteszik egy új egyetem alapkövét. A szegedi középiskolák keresettsége bizonyítja, hogy ez a kívánság indokolt és hogy természetesen annál szükségesebb Szegeden annyi középiskola és szakiskola létesítése, a mennyi csak benépesülhet a közel nemzetiségi vidékekről.

E részben Szeged megkövetelheti az állam legmesszebb menő gondoskodását. Jogot ad neki erre a követelésre az, hogy a maga köteleseit a végsőig teljesítette, mert a közművelődési célokra hozott áldozataival Szeged magasan kiválik a vidéki városok között, mint az Alföld kulturális központja, mely küzdelmes éveiben is nemhogy megállt volna a missziója útján, de bátran és akadályt nem üsmerve előre tört azon, nyomasztó áldozatok árán is, csakhogy célja felé, emelkedése felé haladjon és százados eredmények folytán elismert magyarosítási és kultur-hivatására mind teljesebben méltóvá tegye magát.

Egy óriási vagyon az, melyet Szeged beruházott iskolákba és egyéb kultur-intézményekbe. Az 1895-ik évi vagyonleltár 2 millió 128 ezer forintban mutatja ki ezt az értéket és ha figyelembe vesszük, hogy a város 6 millió forint kölcsön kamaival van megterhelve, hogy tehát a kulturberuházásai után valóságos mintegy 110

ezer forint évi kamatterhet visel, annál erősebb bizonyítékai állanak előttünk Szeged nagymérvű áldozatkészségének, mikor még ezental is évről-évre fokozza közművelődési kiadásait, melyek a városi zárszámadások szerint tettek: 1878-ban 113 ezer, 1883-ban 149 ezer, 1890-ben 202 ezer, 1894-ben 243 ezer forintot.

A hosszú fejtegetések egész sora nem mond és nem bizonyít annyit Szeged másfél évtizedes fejlődéséről, mint a számadatok, melyekben a város fokozatos emelkedése jut kifejezésre és mindenesetre az is, hogy ezt a fejlődésképes és tegyük hozzá: adóképes várost fokozott figyelem illeti meg akkor is, mikor állami feladatok teljesítésében az állam támogatása válik szükségessé.

A közigazgatási bíróság. A kormány kebelében serényen folynak az előkészületek arra nézve, hogy a közigazgatási bíróság a jövő év első napjával tényleg megkezdhesse a működését. A mennyire a bíróság ügyforgalmát a törvényben kijelölt hatáskör alapján ez idő szerint hozzávetőleg meg lehet állapítani, egyelőre a pénzügyi közigazgatási bíróság mostani személyzetének kétszeresével lesz szervezendő az új bíróság. A kezeleti teendők végzésére is a pénzügyi közigazgatási bíróság jelenlegi személyzete kétszeresének megfelelő létszámot rendszeresít a kormány. Ehhez képest a közigazgatási bíróság összes személyzete az első szervezéskor 84 alkalmazottból fog állni, ugymint egy elnökből, egy másodelnökből, három tanácselnökből, 24 bíróból, két elnöki titkárból, 4 tanácsjegyzőből, egy segédhivatali főigazgatóból, egy igazgatóból, 3 irodatisztból, 3 segéd-tisztból, egy kapusból, egy ajtóállóból, 16 hivatalszolgából, 20 díjnokból és három kiegészítő szolgából. A bíróság működésével járó szamvevőségi teendőket a bel- és pénzügyminiszterium szamvevősége fogja ellátni.

Új pénzügyminiszteri államtitkár. A király a pénzügyminiszter előterjesztésére kereszténységügyi Toepke Alfréd miniszteri tanácsost második államtitkárrá nevezte ki.

Milleniumi ünnepély Hódsághon.

Hódságh községe folyó hó 6-án ünnepelte meg hazánk ezeréves fennállásának emléketét. Szingazdag, lelkes hangulat, ünnepi dísz és fény jellemezte az ünnepet. Gyönyörűséges volt látása, jól eső, lelkesítő minden részének szemlélése. Részt vett benne a község összes lakossága és számos vidéki vendég. Különösen emelte az ünnepély fényét dr. Vojnits István vármegyei főispán megjelenése, a ki a szombat délutáni vonattal dr. Molnár Károly vármegyei főügyész kíséretében érkezett a községbe.

Fogadtatására összegyűlt a pályabázba az intelligencia és a községi előjáróság. A megérkező főispánt lelkes éljenzéssel köszöntötték és először Vissy József járási főszolgabíró üdvözölte néhány meleg szóval. Majd a község lakossága nevében Szendy István a község szeretett, derék jegyzője a következő beszédet intézte hozzá:

Méltóságos főispán ur!

Hódságh község képviselőtében a község előjárói megjelentünk Méltóságodat üdvözölni azon alkalomból, midőn községünk közönsége által rendezendő milleniumi ünnepélyen megjelenni kegyeskedett.

Nagyon megtisztelő reánk nézve ez és azért nagyra is becsüljük, hogy Méltóságod ez ünnepre ide fáradni méltóztatott.

Már ez alkalommal is kérjük Méltóságodat, ha talán gyenge erőnk nem is lesznek képesek várakozását mindenben kielégíteni, legyen elnézéssel, mert arról az egyről biztosíthatjuk, hogy mindent, a mit ez alkalommal teszünk, mindent a legjobb jó akarat és hazafias lelkesedésből tesszük.

Méltóságodat örömmel üdvözölve, azt kiáltjuk: Isten hozta!

A főispán szívélyes szavakkal válaszolt az üdvözlésre és a jelen voltak riadó éljenzései között fogatára ült és Jusits Lajos kir. járásbíró lakására hajtatott, kinek vendége volt.

Ekkor már kezdte ünnepi köntösét felöltöni a község. A nemzeti zászlók egész erdeje lobogott a házakon, az ablakokban szőnyeg és virágdísz, színes lampionok, transparentek és mécesek. Az alkony beálltával kezdetét vette az általános kivilágítás, mely remekül sikerült. A község fútcáin és terein fölgyultak az örömtűzök, minden ablak lángtengerben uszott. A községi zenekarok, fáklyások kíséretében bejárták az egész községet, a melynek utcáin ember-ember hátán tolongott. Remek látvány tárult mindenütt a szemlélő elé. A község háza kiváló díszrel és fényvel volt kivilágítva. Feljárója oszlopai közt az egyik oldalon Árpád, középen az ország címere, a másik oldalon Hungária alakja volt látható tündéri fényben, a község háza homlokzatán a király monogramja, I. F. J. ragyogott, jobbról és balról a Szózat és Himnusz egy-egy verszaka tündökölt. Fáradságot és költséget nem kímélve, mindenki igyekezett a kivilágítás fényét emelni. Egy ablak sem maradt sötét ezen az estén és még a legszegényebb ház

ablakában is fölragyogott egy-egy szerény gyertyaszál, mint hirdetője annak, hogy a hazaszeretében és a király iránti hűségben a község lakói egyet éreznek és ebben egyformák. Oly remekül földiszított és kivilágított házakat láttunk, a melyek méltók lennének bármely nagy városhoz. Különösen kiváltak a községi nagyvendéglő, ifju Schwerer Jakab, Brandecker István, Trischler X. Ferenc, Trischler Hermina, Hottinger Lőrinc, dr. Szabó József, Beck József, Korény Béla, stb. háza. Emelte a kivilágítás érdekességét a számos díszes transparent „éljen a haza, éljen a király, éljen a királyné” felirásokkal, valamint a király és királyné virág-füzérekkel körülfont arképei.

A főispán is végig sétálta nagy kísérettel az utcákat és mindent, a hol alakja feltűnt, lelkes éljenzés kísérette. Körutját befejezve visszatért Jusits Lajos házához, ki magas vendége tiszteletére lakomát adott, a melyre számosan voltak hivatalosak. A lakoma alatt Jusits Lajos lelkes áldomást mondott vendégére. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Másnap az ünnepély hajnalán tarackok dügeése és a zenekarok riadója ébreszté fel a lakosságot. A riadó után nyomban népesek lettek az utcák. S mikor 8 órakor a harangok megszólaltak, az ünnepi köntösbe öltözött nép sűrű rajokban tödult az Isten házába háláadó misére. Az ünnepi nagymisést Fuchs József plébános mondotta és az iskolás gyermekek magyar egyházi énekeket énekeltek. A mise végére a plébános felszentelte a hódsághi nök által az iskolás gyermekeknek ajándékozott nemzeti zászlót, gyönyörű beszéd kíséretében. A zászlót fehérbe öltözött leánykák vették körül és egyikük volt a zászlótartó. A hódsághi nök által ajándékozott zászló nemzeti színű nehéz moire selyemből készült. Egyik oldalán Sz. Mária képe, a másikán a magyar szent korona látható, szalagján a következő aranyból himzett felirással: Hazánk ezeréves fennállásának emlékére: a hódsághi nök. A lelkes hódsághi nök a zászló árát a lakosság közt gyűjtötték össze.

A felszentelési aktus befejeztével kezdetét vette a népgyűlés, mely a község háza előtti szabad téren folyt le. Oriási néptömeg tartotta megszállva a teret. A nemzeti kokárda ott díszlett mindenkinek mellén és a hazafias lelkesültség lobogó tüze ott égett mindenkinek szemében. A népgyűlés komoly, szép és emelkedett hangulatu volt, tartalmában és határozataiban egyaránt méltó a község jó nevéhez. A beszédek, a melyek a népgyűlésen elhangzottak, hiven tükrözték vissza a község lakosságának hazafias érzéseit, magas színvonalon állottak, sőt kiemelkedők a megszokott ünnepi beszédek közül.

A nagy sokaság szegélyezték a szűk tér egyik részén ünnepi díszbe öltözött hölgyek, másik részén a már felszentelt zászlójuk alatt sorakozott iskolás gyermekek képeztek, ezekre menő lelkesen éljenző közönség között. A kíváncsiság és izgalom nőttön-nőtt és csak akkor csendesült a tömeg, mikor felhangzott a dalárda vegyes kara által énekelt Hymnusz első akkordja.

Az ének elhangzásával Trischler X. Ferenc magyar, Neumayer Ferenc pedig német nyelven a közönséget üdvözölvén, a népgyűlést megnyitottak nyilvánították.

Az éljenzések lecsillapulta után dr. Scultéty Jenő lépett az emelvényre. Ő volt a népgyűlés magyar szónoka és tisztjét kiválóan töltötte be a következő szép beszéddel:

Dr. Scultéty Jenő beszéde.

Igen tisztelt ünneplő közönség!

Midőn az egész ország ünnepel til, midőn Munkács-tól Dévényig, Zobortól Zimonyig, és Pusztaszertől Pannonhalmáig visszhangzik a bércecs haza a háláadó imától és a magasztos énektől, — midőn ezer és ezer dicsőhymnus és ünnepi beszéd hangzik el az országban az ezeréves haza magasztalására, a dicső ösök dicsőítésére, a jelen nemzedék buzdítására és a késő utódok példaadására, — midőn millió és millió ajkán csendül meg az imaszerű „Isten áld meg a magyart”: ezen örömesztendőben Hódságh községének bár németajku, de magyar érzelmű és minden szép és nemes iránt lelkesültni tudó közönsége sem akart visszamaradni, hogy hazafias érületéről fényes tanúságot tegyen, hogy kulturális és hazafias áldozatkészségét ne mutassa be és ez által ne csak a jelen kor elismerését vivja ki, hanem a késő unokák háláját is biztosítsa!

Összejöttünk tisztelt ünneplő közönség, hogy szerény községünk keretein belül itt az Ur szabad ege alatt hálát adjunk a magyarok Istenének azon véghe-tetlen kegyéért, hogy szeretett hazánkat annyi viszonz-tagság és duló csaták után is megővta, de nem csak azért, hogy megővta, hanem annyi természeti bőséggel és oly sok kincessel halmozta el, lakóit oly nagy haza-szeretettel látta el, nagy királyait és államférfiát oly sok bölcseséggel és tapintattal ruházta fel, hogy az or-szág évről-évre szemlétomást fejlődik, tekintélye öreg-bedik, befolyása pedig növekszik!

Az európai nagy népcsaládok közt elszigetelten egyedül álló magyar faj, körülvéve ellenséges államoktól, belsejében irigykedő nemzetiségektől nemcsak fenn tudta tartani egy ezredéven át a magyar államot, nemcsak meg tudta őrizni a magyar faj hegemóniáját: de jelenleg irigy ellenségeit elnémította, az agyarkodó nemzetiségeket elhallgattatta, sőt a külföld és egész Európa irigy-ségét és bámulatát is kivivta! Büszkén mondhatjuk ma már nagy Széchenyivel, hogy „Magyarország nem volt, hanem van!”

Összejöttünk t. hölgyeim és uraim, hogy bemutassuk községünk lakóinak azon áldozatkészségét, melyet köznevelődési, kulturális, népnevelési és humanus célok elérésére hozott és melyek egyelőre még csekély összegeket képviselnek, de melyek magukban hordják egy szebb jövő csíráját és mely alapítványok ékes tanúbizonyságai annak, hogy ezen község hazafias lakossága megértette az idők intő szavát, mely szerint csakis azon nép tarthatja fenn magát a népcsaládok és nemzetek áldozatúja és nagy nemzetgazdasági harcában, a melyik kulturális intézményekkel sánolja magát körül.

A hont, melyet őseink fegyverrel elfoglaltak és ezer éven keresztül megtartottak, mi csakis a kultura fegyvereivel vagyunk képesek tovább megőrizni és csakis, ha mi megfektetjük az új ezredév kezdetén a népnevelés, az általános kultura terjesztésére szolgáló intézetek, a humanus egyetemek alapját, akkor biztosíthatjuk egy újabb ezredévre az utódok számára is e szép hazát.

A magyar nemzet hazájának ezredéves létét ünnepli.

Az ünnep karácsonya ez!

A haza, a magyar nemzet iránti tisztelet, szeretet és odaadás kell hogy gyúljon ki minden magyar szívében, mikor ezen nevezetes esztendőben a hazát dicsőítjük. Jól mondja Kőlcsey: „E szóban: haza foglaltatik az emberi szeretet és óhajlás egész összessége. Oltár atyáink által Istennek építve — ház, a hol az élet első örömeit izeléd; föld, melynek gyümölcsét feltáplál, szőlőid, testvéreid, hitvesed, gyermekeid, barátid, rokonaid és polgártársaid: egyről-egyik csak egészítő részei annak”.

Igen, tisztelt ünneplő közönség, a haza azon nagy kincs, melyet őseink fegyverrel kezükben meghódítottak és egy ezred éven keresztül megtartottak, hogy mi egy újabb ezredévre az utódoknak sértetlenül átadjuk!

A magyar nemzet akárhányzór állott a végtelenségnek küszöbén, hány súlyos megpróbáltatáson ment keresztül, de a bölcs és jószágos gondviselés a fenytől csapásokkal megjavította, a megpróbáltatásokkal megacélozta a magyar fajt, felruházta azt szívós nemzeti öntudattal, államalkotó és államfenntartó erővel.

Hála ezért az isteni gondviselésnek!

Örömtel kebellet tekinthetünk vissza mindannyian ezen szomorú és dicső napokra, de másrészt reményekkel telve nézhetünk a jövőbe is, mert egy ezeréves múlt után nem egy aggastyán roskadozó lépteivel lép be a nemzet a második ezredévé, hanem ifjú eleterőtől dudzadva, magásra törő ideáloktól lelkesítve, halad azon uton, hogy az európai nagy népcsaládokat elérje, sőt ha ha lehet, felül is mulja.

Lassan-lassan bontakozik ki a nemzetben lakozó ósior, mely még csudákat van hivatva művelni.

Ezen reményünk annál jogosultabb, mert a nemzet élén ma oly szeretett, népe által annyira imádott fejedelem áll, kinek bölcs vezérlete alatt mind éltérhetjük. Adja a mindenható, hogy mindezt szeretett királyunk mindnyájunk örömeire elérje.

Éljen a király!
Éljen a haza!

Viharos éljenzés szakította gyakran félbe a tartalmas beszédet.

Utánna Fuchs József plébános mondotta el következő ünnepi beszédét:

Fuchs József beszéde.

Mélyentisztelt hölgyek és urak!

Midőn I. Napoleon Egyiptomban az ezredéves piramisok alatt vívott nagy csatájához készült a katonáit e szavakkal ültelte bátoraságra: Franciák! E piramisok csúcáról 4000 esztendő tekint le reátok és tanuja lesz ma a ti vitézségeteknek, győzelmeteknek. Ne felejtsetek, hogy Franciák vagytok és késő unokáitok is kérkedni fognak apáinknak e négyezer éves emlékek által ma megcsodált hősiességével.

Mi reánk is, nem ugyan négyezer esztendő, de a népek történetében párját ritkító négyezer éves multnak, minden műemléknél magasabb dicsőség szállott; mi is a honfoglaló magyarok késő unokái büszkeséggel tekintünk őseinknek hazát szerző és hazát fentartó hősiességére, bölcsességére és egy percig sem akarjuk feledni, hogy magyarok vagyunk szívében, lélekben és amit apáink vére és erénye szerzett, azt a dicsőséget késő unokáinknak is, mint sértetlen örökséget, át-származtatni kötelességünk.

E nagy multnak emlékét községünk is ünnepli, az ünnepséget rendező bizottság óhaja volt, hogy a millenium jelentőségét e gyülekezésben néhány szóval én is méltassam. E földat teljesítésére annál szívesebben vállalkoztam, mert kedvező alkalmat nyújt nekem azon nagy tiszteletet tanúsítására, melylyel e nemes város lelkes közönsége iránt mindig viseltetem.

Visszatérek a multra, a rég mult időbe és látom, amint Ázsia belsejéből megindul egy maroknyi nép a hazát keresve, sok viszontagság között elvergődik ide, a négy folyam áztatta földre; a régi napokra gondolok s látom a dalás Árpádöt, amint maga köré gyűjti érte halni kész nemzetét és megkötik, vérökkel is megerősítik a szerződést, mely szerint Árpád ivadékából legyen mindig a vezér, ki népével egyetértve kormányozza majd a hazát, melynek birtokba vételére megindultak. A régi napokra gondolok és látom, mint jönnek vitéz eleink, hogy itt a népek árjának közepette hazát szerzenek, — visszavivják a földet, melyhez Átilának erős karja és ere kardja a jogot már megszerezte nekik. Visszaszáll lelkem a multba s látom a hős magyar népet élén a honos Árpáddal s meghajta fejemet, meghajta tértemet áldom a gondviselés, hogy népünknek e szent földet csakugyan iránt mindig viseltetem.

Mi a haza? A szent föld az, melyet apáink vörök árán szerettek meg nekünk, melyet verejtékekkel öntöztünk, munkájukkal megeremeltettek; melyen apáink éltek és meghaltak, poraiban az ő poraik nyugszanak, melynek minden egyes hantja az ő dicsőségüket beszél. Mi a haza? A szent föld, hol a világra jöttünk, hol bölcsönk ringott; hol apánk az első csókot nyomta ajkunkra, homlokunkra s először mosolygott ránk, először ölelt szívére az édes anyánk. Mi a haza? Az e szent föld, melyen együtt örültünk, együtt szomorkodunk testvéreinkkel, a mi magyar véreinkkel, melyért élünk nekünk a haza, melyet Árpád megszerzett, Szent István megmentett, IV. Béla újjáalkotott, Nagy Lajos három tengerig kiterjesztett, a Hunyadi megtartottak, a mi

honszerelmünk pedig azt féltve őrzi. Ez a haza, melyen immár ezredév óta él a nemes, vitéz lovagias magyar nemzet, a mi nemzetünk.

Ezer esztendő! Ha meggondolom, hogy annyi vihar dacára nemzetünk egy ezredév multával is él a hazán; Isten csodájának kell tartanom e dolgot. Mert mi más, ha nem Isten csodája, hogy még mindig él itt e nemzet, mely számra oly kicsiny, a néptenger pedig, melynek közepette küzd a hullámokkal, oly nagy, oly idegen és ellenséges hozzá! Mi más, ha nem Isten csodája, hogy e nép, mely számra oly csekély, vallásra, nyelvre, szokásokra nézve pedig teljesen idegen, Ázsia belsejéből ideszakadva e hazát nemcsak megszerzi, hanem immár egy ezredet át meg is tartja! És mennyi vihar közt tartja meg! Ezer esztendeje már, hogy Árpád néptünk ide vezette és e földnek még mindig Magyarország a neve. Isten különös kegyelme és a magyarok nagyszászonyának hathatós oltalmán kivül a magyar vitézségnek és hazaszeretetének kell ezt még tulajdonítanom. Jött a tatár, jött a török, majd egyéb ellenségünk is támadt, ámde Szent István és Szent László királyok után egy IV. Bélát is támasztott köztünk az Ur, majd szabadsághősöket is keltett köztünk és ime a nemzet, melynek a sirt már annyiszor megásták, még ezer esztendő múlva is él e hazán! Él még e nép és ha Istenét szereti meg nem szűnik, ha oltáraihoz hűtelen nem lesz, a hazaszeretet sem alszik ki szívéből s a második után a harmadik ezredévet is megéri. A gondviselés bizonyára nem tartogatna a jövő számára, ha nem lennének velünk céljai is. Ez a tudat kell, hogy meghlessen és lelkesítsen minden magyart és fokozza benne a hazaszeretetet, mely őt őseihez és multjának dicsőségéhez méltóvá teszi. Hasonló hazaszeretet élt mindazokban, kik ez ország intézményeit megalkották, vesélyben megvédelmezték. E hazaszeretet „lángitá bizonnyal dicsőre kikelte” azon czernyi neves és névtelen hőseinknek, kik vértükkel áztatták e földnek hantjait; halálukkal nekünk életet szereztek és hazát biztosítottak. E hazaszeretet szölitotta el ösanyáinkat is gyermekeik bölcsőjétől és megteremtette a munkácsi, az egri és a murányi hősnöket. E hazaszeretet volt az, mely alkotott, mely újja teremtetett a nemzeti megváltásért buzgólkodó legnagyobb magyarunk, Széchenyi Istvánnak halhatatlan műveiben, melyeknek áldásaitól remélte e nagy férfi, hogy: Magyarország nem volt, hanem lesz. E hazaszeretet szölitte a költők dalaiból, a szónokok ajkain, az ösztönözé tudósainkat és íróinkat, mikor a magyar tudományt és irodalmat mai színvonalára emelték. Egész multunk titka és a jövőnek záloga ezen honszeretében rejlik. S én örömmel hiszem, hogy amint a népek versenyében eddig megálltunk helyünket, ezen honszeretettől áthatott újabb nemzedékek is sirjaink fölött folytatni és fejleszteni fogják nemzeti létünk hivatását és kiküzdik fajunknak az őt megillető helyet Európa összes nemzetek között.

Ily gondolatok, ily érzelmek támadtak lelkemben nemzetünk e nagy ünnepségen és örülök, hogy azokat e díszes gyülekezésben kifejezésre juttathattam. De még inkább örülök és ez örömben bizonyára szintén valamennyien osztoznak is velem, ha, hogy e nagy nemzet ünnepségnél az országnak összes lakói különbség nélkül egyeknek, magyaroknak érzének magukat. Ne ámsituk önmagunkat, töltünk is függ e célnak elérése: ne legyünk gyengék, ne legyünk erőszakosak, legyünk csak igazságosak és akkor remélhetjük, ha nem is nyelvben, de legalább a közös haza szeretetében mindnyájunknak egyesülését is!

Vajha e nagy nemzeti ünnepségnél bennünk is öröndetes változást eredményezne: hogy ne kutassuk, ne üldözzük egymásnak politikai pártállását; hisz a politikában nincsen egyedül üdvözítő hitvallomás, ha van is, a mi sajnos! egyedül hasznó hajtó pártállás; hogy ne gyanúsítsuk egymás nézeteit, tiszteletben tartjuk mindenkinél meggyőződését, hogy szívótkben, lelkütkben csak a kölcsönös szeretetnek, a hazafias gondnak és örömmel tartunk helyet.

Nagy szükségünk volna ilyen átváltozásra, hisz odáig jutottunk, hogy már jobban gyűlöljük ellenségünket, mint szeretjük hazánkat és nem vesszük észre, hogy magyar a mi ellenfelünk s midőn azt vágjuk, önmagunkat is megsebesítjük. Maroknyi nép vagyunk, kiknek több az ellensége országunk kívül és belül is, mint jóbarátja. Ha mi össze nem tartunk, mint oldott kéve szétszóródnak, elpusztulunk. Tudom, hogy harc az ember élete e földön, a nemzeté sem lehet egyéb, mint küzdelem.

Vajha e nagy ünnep komoly gondolkozásunk tárgyává tenné a költőnek ama mondasát is: Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs. Mert semmiféle történelmi bölcsélet nem döntheti meg azt a tételt, hogy a nemzet ereje erkölcsiében van. Föggöndünknek kellene lenni, hogy a közérkölségségnek még meglovó erejét ne vesztesgessük, hanem inkább övünk, fejlesszük, gyarapítsuk. Oly jó honfiaknak kellene lennünk, hogy minden cselekedeteinkben ezt a bitelességet is szem előtt tartunk. Nekünk azon kellene lennünk, hogy a felsőbbség tekintélye ne süllyedjen, a törvény mindenkit kötelezzen, alkotmányunknak ne csak terheit éreze, hanem jogait is szabadon gyakorolhassa minden polgár. Ezen magán és közérkölségség fordul meg nemzetünk sorsa. Ettől függ egy újabb milleniumnak minden föltétele. És ebben közreműködni mindannyiunknak hazafias és emberi kötelességünk.

Ezeréves történetünk e magasztos ünnepen lehetetlen, hogy szívtünk mely megindulásával e lelkünk egész áhitával ne fohászokdjunk az isteni gondviseléshez, kérve, hogy védelmezze meg ezután is szegény, e földön egészen árva nemzetünket; védelmezze meg hazánkat mindazon bölcs alkotásait, melyek egy ezredéven át fönmaradásunk biztosítékai voltak s a melyek egy újabb ezer éves történetünk is biztosítékai lesznek, ha lesz bennünk erő és hűség őket megvédelmezni. És én erősen hiszem, hogy úgy lesz; mert én a lantos költőnk legnagyobbikával meg vagyok győződve, hogy egy erős istenség őrzi gondosan a magyar nemzetet. Él még a magyarok Istene, hazánkat átölelve tartja atyai keze s nem bihetem, hogy ez az áldott isteni kéz „ezer évig tartott volna meg, hogy most, midőn elértük a révet, az utolsó habok eltemessenek”. Ép azért szívvel, lélekkel kiáltunk: Éljen a haza! Éljen a király!

Remek szónoklat volt és magával ragadta a hallgatókat, különösen akkor, a mikor a hazáról beszélt azzal a rajongó szeretettel, mely az igaz hazafi tulaj-

Az ünnepi szónoklatok után kihirdették a községi, intézeti és egyleti alkalmi alapítványokat, a melyeknek részletes jegyzékét lapunk hírvirátában közöljük és itt csak annak megjegyzésére szorítokozunk, hogy a község, intézetek és egyletek által adományozott összegek megközelítik a 90,000 koronát. Minden egyes alapítvány kihirdetését a hallgatóság riadó éljennel kísérte. Befezüstl a dalárda a Szózatot énekelte és ezzel a népgyűlés véget ért.

Népgyűlés után a község nevében Szendy István közönte meg a főispánnak kegyes megjelenését, akinél ez alkalommal a hódásági járási jegyzői kar is tiszteltgett Vissy József főszolgabíró vezetése alatt.

Délben a főispán tiszteletére Trischler X. Ferenc adott ebédet, amelyen számosan vettek részt és ünnepték a főispánt.

Délután az iskolás gyermekek ünnepélye folyt le az iskola előtt. Tormás virslivel és pogácsával vendégelték meg őket a jószívű nők, amit a gyermekek énekekkel, verseny futással, zsákfutással és gyors evéssel hálaáltak meg. A gyermek ünnepély még javában folyt, amikor megeredt a zápor és rögtönösen befejezte.

Este a községi nagyvendéglő termében műkedvelői előadás volt. Rákosi Jenő: „Az ezredév ünnepe” című műve került színe a következő szereposztással.

Az idő: Dr. Szabó József. Emese: Schwerer Mariska k. a. Egy papí ember: Trischler Aladár. Nagy Lajos király diákja: dr. Legrand Ferenc. Mátyás király diákja: dr. Scultéy Jenő. Balassa Bálint: dr. Jusits Elemér. Vörösmarty: Szendy István. Hódásághon már sokszor rendeztek műkedvelői előadásokat, de a maival egyik sem mérkőzhetett sem külső fény, sem belső jelentőség tekintetében. A korhű jelmezek, a megfelelő maszkirozás, a kiváló szavalt és kitünő alakítás jelemzték az előadást. Emese nehez szerepét Schwerer Mariska k. a. adta. Csengő hangjával, a mint a költő ihletett szavait elmondta, megtalálta az utat a szívekhez és hazánk történetéből szinte megelevenedtek előttünk azok a szomorú képek, a melyeket elmondott. Bensőséggel, az igaz érzés hangjával szavalt oly remekül, hogy a közönségen mély meghatottság vett erőt. Teljes csend volt a nagyteremben és Emese dialogját az Idővel feszült figyelemmel hallgatta mindenki, és mikor az előadás végén az Apotheosis alatt fölzendült Kőlcsey Himnusza, az egész közönség egyszerre fölemelkedett helyéről és eget verő éljenzésben tört ki, éltette az est hősnöjét, a bájos Emesét.

Dr. Szabó József az Idő szerepében kiváló alakítást nyújtott, érces hangjával, higgadt előadásával leblincselte a nézőt. A többi szereplők is kisebb szerepekben teljesen jól álltak meg helyükük.

Emese panasza után, midőn az Idő a jelen örömeire utal és hívja azt, szétáruult a szinpad bátor függönye és fényes ragyogásban állt előttünk Hungária Apotheosisa; koronával a fején, a magyar cimerral a kezében. Körülötte apródk és fehér ruhás leánykák. Fölbangzott a Hymusz lelkesítő dallama és Emese babérkoszorút helyezett Hungária fejére. Lélekemelő, ünneplés, megkapó jelenet volt ez. Hungáriát Lang Irma k. a. személyesíté szépen, kedvesen. Hungáriát a következők vették körül virágbokrévala kezükben: Trischler Emma, Willmann Adél, Valtéria, Margit, Rausch Adrién, Korény Vilma, Hausz Mariska, Paula, Semlits Fáni, Neumayer Mariska, Spiess Teréz, Lescheditzky Anna, Beck Mariska, Paula, Laczus Matild, Fogl Jolán. Mint apródk szerepelték fényes díszmagyarban: Brandecker István, Kaich Miklós, Császár Ferenc, Lesmeister Antal. Előadás után tánc következett, mely a reggeli órákig tartott.

Az ünnepély alkalmából számosan táviratilag üdvözölték a hódáságiakat, köztük Karácson Gyula alispán, Széchenyi József törvényeszkői elnök és Vojnits István főjegyző.

A rendezőség az ünnepély alkalmával „Emléklap” című újságot adott ki, mely az ünnepély rendezésének történetét és a kulturális alapítványokról kiállított alapító oklevelek szöszertit szövegét foglalja magába. Az egész ünnepély teljes rendben folyt le, a mi bizonyára első sorban a buzgó, lelkes rendezőséget illeti, kinek mind egyike fáradságot nem kímélve, vette ki részét a rendezés nagy munkájából.

Don Carlos.

Ujdonságok.

Kinevezés. A földmíveléstudgyi miniszter a Szabadkán felállítandó földmives és gazdasági iskola igazgatójává Acvány Ferenc gazdasági tanárt nevezte ki.

Elöléptetett tanítók. A hercegpriász ömnenienciája az esztergomi újjászervezett tanítóképződehez Dreissiger Ferenc adai és Mócsi László öbecsei tanítókat rendes tanárokká nevezte ki.

Kitüntetés. Novoszel János községi tanító, ki a földmívelési miniszterium által az Adán rendezett mezőgazdasági tanfolyamra küldetett, ezen tanfolyamot kitünő eredménnyel végezte és a földmívelési miniszter által küzdött első jutalmat — börtökba zárt értékes kerteszeti eszközök — nyerte el.

Nemes adomány. Széchenyi Jenő nagyváradi apát-kanonok, abból az alkalmából, hogy testvére Széchenyi József zombori kir. törvényeszkői elnök elnökségének 25 éves jubileumát üli e hó 18-án és 19-én, 1000 frtos ösztöndíj alapítványt tett. Az alapítvány kamatait a zombori kir. törvényeszkői területéhez tartozó bírák és bírósági tisztviselők kitünő előmeneteli tanuló fia fogják az iskolai év végén jutalmul és buzdításul kapni. Az 1000 frt a napokban érkezett Szendy Mátyás kir. törv. bíró kezeihez a következő szép levél kíséretében: „Tekintetes Szendy bíró ur! Testvérem 25 éves törvényeszkői elnökségének megünneplésére becses meghívásért megörökítendő, testvérem nevére egy alapítványt 2000 korona, az az kétezer koronában teszek, melynek évi kamatját a zombori kir. gymnasiumban a zombori kir. törvényeszkői és a területén levő kir. járásbíróságok bírái és hivatalnokainak legjobban tanuló fia kapja. Az adományozási jogot a kir. törvényeszkői bírák plenuma gyápolýes bezárása alkalmával a tanulóknak kiadatik. Midőn a 2000 koronát ide mellékelem, azon kérséssel fordulok tekintetes bíró urhoz, kegyeskedjék azt elfogadni, és leszek az ünnepélyen megjeleni, közöndemet fogom kifejezni. Nagy-Váradon, 1896. szeptember 2-án. Tisztelettel igaz híve Széchenyi Jenő, apát-kanonok.” A

jubile
19-én
hátaad
róm. k
Titel
melyh
kező
és F
Mosor
Gyur
ban f
pokor
tenni,
lőséghe
f. hó
Hódásá
a millé
örökite
testüle
gel kö
A Hódé
nát ad
mely
lesz fo
A kálv
hódásá
alapítvá
A hódá
tesz a
hódásá
pítvány
mataló
magyar
egy leá
szinó-eg
könyvet
A hódá
alapra
ronát. S
iparkasz
koronát.
Miklós
cébra 40
nát öszt
segédek
Valóba
nak haza
sok mag
A
cikkünk
ségekről
az évezre
vesz váro
szegedi v
Fél
hák közö
delt határ
Lóv
Lázár lov
segítgyi
küldte ki,
Ha
Herche A
tamburás
rendez.
Sze
ból veszté
határozta
utcák koc
van-e ott
nökség az
geden egy
méternyi
s elég jó
csuszik raj
már Zomb
Nyá
király Bál
szabadkai
csapatszolg
kalmassal
állományb
Ter
szük az al
Torszán f
izraelita ter
egybe a ter
főszolgabíró
mann Ignác
kérvén őt,
át, a templ
vehesse. A
nattal adta
hogy ezent
terjedjen a
és a templo
foglat, elm
pedig dr. K
az emelvény
átgondolt, v
mondott, m
aratott. A b
rændítette
ért. Az egé
dagabban, a
távozott, hog
hol már a k
megillető hely
említés nélkü
megvalósítás
valláskülönbs
derekasan já
hálás közöns
gadják meg
belső berend
mindazok, a
sajnálta a f
láttuk a fősz
az ág. ev. és
azonkívül nag

tek a községi, a melyeknek közlők és itt hogy a község, szeszeg meg alapítvány érte. Befejezze a nép- zendy István enését, akinél ar is tisztel- r X. Ferenc sz és ünne- nye folyt le avál vendé- gyermekek yors évessel vában folyt, ejezte. műkedvelői nepe" című sal. werner Ma- dr. Nagy tyás király dr. Jusits ghton már e a maival sem belső megfelelő s jelemez- er Mariska tó ihletett ez és ha- tunk azok nsóséggel, hogy a ljes csend vel feszült z előadás Himnusz, helyéről és ósnójét, a váló ala- adásával bb szere- örümére függönye theozis; n. Körti- zongott a zongor he- es, meg- a szemé- k vették na, Will- Korény eumayer Mariska, repeltek Miklós, an tánc lag tid- alispán, István oléklap" zésének alapító az egész az első mind a ren- los. a Sza- igaz- zte ki. ómi- zedhez zítókat itó, ki ndezett ynamot iszter es ker- vardi Szé- nökésé- 19-én, y ka- tartozó tanuló dításul as kir. tésben : rvény- ásért nyánt 2000 ki évi ki kir. birái do- gya- ünne- midőn dülök ni, az csés ógom Tisz- " A

jubileum alkalmából Széchenyi Jenő apát-kanonok, szept. 19-én reggel 9 órakor a helybeli róm. kath. templomban hálaadó misét mond.

Egyházmegyei hír. Török Gyula újvidéki róm. kath. hitoktató, szivaci adminisztrátorra nevezett ki.

Új adóhivatal. Folyó évi október hó 1-én Titel székhelyvel megnyílik az új kir. adóhivatal, melyhez az újvidéki kir. adóhivatal kerületéből a következő községek osztatnak be: Titel, mint székhely, Alsó- és Felső-Kovil, Gardinove, Káty, Kovil-Szent-Iván, Lok, Mosorin, Tisza-Kálmánfalva, Vilova, Csurog, Goszpodince, Gyurgyevó, Nádaj és Zsalya.

Erdőőri vizsga. Az erdőőri szakvizsgák Zomborban f. év október hó 19-én és az erre következő napokon fognak megtartani. A kik e vizsgát le óhajtják tenni, folyamodványaikat nyújtsák be a kir. erdőfőfelügyelőséghez.

Milleniumi alapítványok. A Hódásghon f. hó 6-án lefolyt milleniumi ünnepek alkalmából Hódásgh községe, takarékpénztára, egyletei és testületei a milleniumi év emléket a következő alapítványokkal örökölték meg: 1. Hódásgh községe mint erkölcsi testület 50,000 korona előirányzott költségvetési összeggel kör- és szegényházat épít. Épít óvodát két tanteremmel. A Hódásghon létesítendő középiskola javára 4000 koronát ad. 500 koronát ad a népkönyvtár alapításához, mely összeg magyar remekírók műveinek beszerzésére lesz fordítandó. 1000 fát íltet a köztereken és utcákon. A kálváriát 1000 korona költséggel helyreállítja. 2. A hódásgh-i vörös-kereszt fiók-egylet 2000 koronás ágy-alapítványt tesz az „Erzsébet kórház” javára. 3. A hódásgh-i takarékpénztár 1000 koronás alapítványt tesz a községben felállítandó középiskolára. 4. A hódásgh-i kaszinó-egylet 400 koronát adományoz alapítvánnyal azon célra, hogy ezen összegnek évi kamataiból a hódásgh-i népkönyvtár legfelső osztályában a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tett egy fiú- és egy leánytanuló megjutalmaztassék. 5. A hódásgh-i kaszinó-egylet az alapítandó népkönyvtár javára 400 drb könyvet, a könyvtári felszereléseket és 500 koronát. 6. A hódásgh-i takarékpénztár és segélyszövetkezet a középiskolai alapra 600 koronát. 7. A hódásgh-i ipartestület 600 koronát. 8. A polgári kaszinó 800 koronát. 9. A polgári parkaszinó 200 koronát. 10. A földmives kaszinó 50 koronát. 11. A népkör 100 koronát. 12. Endrasser Miklós hódásgh-i származású kolozsvári lakos ugyanezen célra 400 koronát. 13. A hódásgh-i társaskör 700 koronát ösztöndíj és 14. az ipariszkolai bizottság az iparos gédek jutalom alapítványára 450 koronát adományozott. Valóban díesre méltó Hódásgh németajku lakosságának hazafias lelkesedése és áldozatkészsége, melylyel sok magyar várost is tulszárnyalt.

A magyarság ünnepe. E cím alatt vezér- cikktünkben megemlékeztünk már azon lélekemelő ünnepekről és nagy alkotásokról, melylyel Szeged városa az évezredet megünnepli. Ezek az ünnepeken részt vesz városunkból Szemző Gyula is, ki mint képviselő, a szegedi volt királyi biztosságnak tagja volt.

Feloldás a zár alól. O Becsén a szarvasmar- hák között uralkodott száj- és körümfájás miatt elrendelt határozatot a megyei alispán feloldotta.

Lóvásárlás. Szerbia hadügyminisztere Lázárovits Lázár lovassági ezredes és Ekerovits István állategész- ségügyi kapitányt Szabadkára, Temesvárra és Aradra küldte ki, hogy a hadsereg részére lovakat vásároljanak.

Hangverseny. Ma kedden délután 6 órakor Herche Albert apatini sörreszarnokában a zombori legjobb tamburas banda, a híres Ácó bandája, hangversenyt rendez.

Szeged város válasza. A „Szegedi Napló”-ból vesszük át az alábbi hírt: Zombor város nemrég elhatározta elvben, hogy keramitburkolattal látja el az utcák kocsiutjait, s kérdést intézett Szegedhez, hogy van-e ott olyan burkolat s bevált-e? A szegedi mérnökség azt felelte most erre, hogy ilyen burkolat Szegeden egyetlen kis helyen van, mintegy 40 négyzetméternyi. Ezt még a királyi biztosság csináltatta próbakép, s elég jó állapotban van ma is, de fagyos időben elcsuszlik rajta az igavonó állat. Kíváncsiak vagyunk most már Zombor város képviselőtestületének határozatára.

Nyugalománba helyezés. Őfelsége a királyi Bábolnay Lajos ezredesnek, létszám felett a szabadkai 6. honvéd gyalogezrednél, mint „honvédségi csapatszolgálatra nemalkalmasnak, helyi szolgálata alkalmatlan”, utóbbira való előjegyzés mellett, nyug- állományba helyezését elrendelte.

Templomszentelés. Torzsai levelezőnk től ves- szük az alábbi sorokat: Lélekemelő ünnepély folyt le Torzsán folyó hó 3-án, a hol is az újonnan épített izraelita templom lón felszentelve. Pont 4 órakor gyűlt egybe a templomudvarán az ünneplő község, a járási főszolgabíró élén. Miután a község együtt volt, Holzm- ann Ignác tanító átadta a kulcsot a főszolgabírónak, kérvén őt, hogy a kulcsot a hitközségi elnökek adja át, a templomot megnyitandó, hogy az ünnepély kezdetét vehesse. A főszolgabíró a kulcsot átvéve, azon kívá- nattal adta át a hitközség elnökének, Löbl Jakabnak, hogy ezentul e hajlékból a vallásosság és hazafiaság terjedjen a hitközségre, mire az elnök a kulcsot átvette és a templomot kinyitotta. Midőn a község helyet foglalt, elmondott a szokásos ima és ennek végétével pedig dr. Kriszhaber Mór kulai kertületi főrabbi lépett az emelvényre, hogy a templomot beszéltelje. Komolyan átgondolt, vallásos és hazafias szellemű áthátott beszédet mondott, mely az egész községben általános tetszést aratott. A beszéd végétével pedig az egész község rázendítette a „Hymnuszt”, a mivel az ünnepély végét ért. Az egész község egy kellemes benyomással gaz- dagabban, a hitközség pedig azon kellemes örömmel távozott, hogy végre sikerült neki oly hajlékot szerezhetni, hol már a közelgő nagy ünnepek alkalmával az Istent megillető helyről fohászokodhatnak hozzá. Nem hagyhatjuk megvalósítását Torzsa község nemesszívű polgársága, valláskülönbség nélkül, nagyban elősegítette, a mennyiben derekasan járult hozzá kegyes adományaival, a miért hálas köszönetet fejeztünk ki e helyen is. Végül fo- gadják még köszönetünket mindazok, a kik a templom belső berendezésére szivesek voltak adakozni, valamint mindazok, a kik az ünnepély fényének emelésére nem sajnálták a fáradságot megjelenni. Az ünnepélyen ott láttuk a főszolgabíró élén az egész községi előjáróságot, az ág. év. és ev. ref. lelkészeket tanítóikkal együtt, azonkívül nagyszámu község és idegen is részt vett

az ünnepélyen s a női karzatokat pedig diszes hölgy- korszor és a hitközség tagjai töltötték meg. Részünkről is kívánjuk, hogy a főszolgabíró kívánalmait teljesedésbe menjenek. Ugy legyen!

A kalocsai megyés püspök bérmautja Bács-Martonoson. Az igazi vallásos érzet, mely a valódi újműveltségnek is helyes fokmérője fenséges lánggal és a még romlatlan lelketű falusi népnünk szívében is szépen megnyilatkozik minden oly alkalommal, midőn a vallás egy-egy ünnepnapjára viradunk. Ily kegyetes ünnep volt Bács-Martonoson folyó évi augusztus hó 31-én és szeptember hó 1-én, a midőn Majorossy püspök ómlétsága a bérmálás szentségének a serdülő honpolgárok és honleánykák számára leendő kiszolgálhatása végett községünkbe érkezett. Már hétfőn a délutáni órákban a szakadó eső dacára gyülekeztek a küldöttségek a községházhoz, ahonnan az indulás tör- tén, mintegy 20 kocsival indultak meg a batára s ott voltak a batóság részéről dr. Mikosevits Kanut járási főszolgabíró teljes díszben és a községi eljárá- ság a községi képviselőkkel; lovas bandérium élén Lengyel járási rendőrfelügyelő. Az érkező méltóságos püspököt járási főszolgabíránk lendületes gyönyörű be- széddel üdvözölte, ki meleg hangon tartott beszéddel köszönte a kitüntető figyelmet, hazafias munkálkodásra buzdítván a jelenlévőket. Ómlétsága a batárról kísé- rével együtt, zászlók alatt, harangok zugása, ágyudörgés mellett vonult be a bacs-martonosi róm. kath. hitközség templomába, a százakra menő híveket megáldva, a plébánia-lakba szállt, hol a helyi testületek üdvözöl- küldöttségét igen szívélyesen fogadta. Másnap ómlé- tsága a bérmálás befejezése után a gör. kel. templomba ment kíséretével, a hol is Józity Mladen plébános az egyházi szónoklat fókán álló és mégis a magyar nép ügyéhez alkalmazott beszéddel üdvözölte ómlétságát s méltó hatást gyakorolt a buzgó hallgatóságra és nem egy könnyet láttunk csillogni a megindult sokaság szemében. Lélekemelő és magasztos jelenet volt ez s annál is örömdetesebb, mert községünk szerbajku ma- gyarjai megmutatták a hazaszeretetnek követésre méltó példáját, mert, hogy az idegen ajku népek közöttünk megelégedettek, jó hazafiai és testvéreink lehetnek, mutatja Bács-Martonos községe. Ómlétsága bérmautját még az nap a délutáni órákban O-Kanizsa községébe folytatta.

Bérmálás O-Kanizsán. Majorossy János püspök ur ómlétsága bérmálási körútjában folyó hó 1-én O-Kanizsára érkezvén, a lehető legnagyobb ünne- psséggel fogadtattott. Diszkocsija a Bata testvérek pompás négyesfoga által vonatván be, ómlétsága ágyúzás, éljenz s harangzúgás között először a római katolikus templomba ment megtartani a szokásos imát s vizsgá- latot; innen a róm. kath. plébániára, majd a gör. kel. plébánia és templom látogatására ment. Később a róm. kath. hitközség képviselőinek tiszteletét fogadta, kiket az elnök, Tukats Miklós, betegsége miatt Schöbel Gyula kebelbeli jegyző vezetett, magvas beszéddel üdvözölvén a főpászort. 2-án a férfiak, 3-án d. e. a nőknek lón kiszolgálva gyönyörű időben, szabad ég alatt a bérmálás szentsége. Program szerint 2-án d. u. tiszte- legtek a batóságok s testületek, elnökeik, igazgatóik vezetése alatt. A róm. kath. pléb. a főpászort tiszteletére ugy 2-án, mint 3-án díszbevetet adott, melyre meg volt hiva a községnek minden számot tevő polgára vallás- különbség nélkül. Tompa Antal is visszakerézt Budape- stről, hogy bérmautyai tisztségének eleget tegyen, ki szintén résztvett a díszbevetésben, — dr. Mikosevits főszol- gabíróval együtt — s a jószágos főpászortnak 3-án d. u. 4 órakor Adorjánra való elkísérésében.

Halál a sineken. Dedits Albert, a bukováci szállásokon lakó mezőőr pénteken benn járt a városban s e közben egy kicsit fölötött a garatra. Késő este indult hazafelé. Egy szállásokbeli ember vette föl őt a kocsijára s el is vitte őt. Bukovác táján letette őt és tovább hajtott. Szombat reggel egy hullát találtak a vasúti sineken, le volt vágva mindkét karja és mindkét lába. A szerencsétlen Dedits Albertnak a hullája volt. Alkalmasint elaludt a sineken s a vasut kerekéi ölték meg. Behozták a városi kórházba, a honnan már el is temették. Özvegye és négy gyermeke gyászolják.

Esküvő. Folyó hó 2-án O-Kanizsa polgárai fé- nyes nászmenetek voltak szemtanúi. E napon tartotta Stolz Dezső zentai előkelő kereskedő esküvőjét Katona Sándor polg. isk. tanár szép leányával Mariskával a r. kath. templomban. A boldog fiatal párt Majorossy János püspök ur ómlétsága eskette össze s az eskettek után szép beszédet intézett hozzájuk.

Jelentkezés a gazdasági kongresszusra. A II-ik magyar gazdasági kongresszusra való jelentkezés határideje folyó hó 10-én lejár. A rendezőség ezért felkéri mindazokat, kik e kongresszus iránt érdeklődnek, hogy bejelentésüket igyekezzenek a lejáratú batáridő előtt a rendező-bizottság irodájában Budapestben IX. Lónyay- utca 7. sz. teljesíteni, mert különben a rendező-bizottság nem lesz azon helyzetben, hogy a kilátásba helyezett kedvezményeket a később jelentkező tagoknak is meg- szerezhesse.

Alakuló pártgyűlés. A b.-monostorszegi szabadalvúparti választók f. hó 1-én népes gyűlést tar- tottak. Az értekezletet Kapetánovits János községi jegyző nyitotta meg s beszédedben a szabadalvúpart zászlaja körülli tömörülésre buzdította a választókat. A párt el- nökévé Farsang Pál községi orvos, alelnökévé Molnár Nándor és Kovács Zsvikó, jegyzőkké pedig Fürtst Salamon és Tuster Ignác tanítók választattak meg. Jelölésről a gyűlésen még nem volt szó.

Itthon törvényesített házasság. Érdekes házasság színhelye volt a napokban a szegedi anya- könyvvezetői hivatal. Egy Párisból az évezredes ünne- pekre hazatért pár törvényesítit itt az itthoni földön is a Párisban kötött polgári frigyét. Menyasszony és vőle- gény francia törvények szerint már 1881. óta férj és feleség, s holnaplót fogva a magyar törvények szerint is azok lesznek. A nő szegedi születésű: Pauer Mária, néhai Pauer Mihály ügyvéd leánya, aki tanítónő Páris- ban, a vőlegény Fuchs Bernát szabadkai illetőségű párisi bankhivatalnok. Okmányaikhoz csatolva van a párisi h. polgármesternek, mint anyakönyvvezetőnek az aláírásá- val ellátott házassági bizonyítvány is.

A féltékenység örültje. Fiatalon házasodott, még a katonasort sem érte el. A felesége fiatal, szép és jó asszony volt s nagyon szerették egymást. A farsangon, a mikor egybekeltek, nem is gondoltak arra, hogy kurta félev múltán ki kell bontakozniok egymás ölelő karjaiból,

hogy el kell válniok hosszú három évre. A tavasz be- köszöntésével azonban a boldog merengésnek, a szerel- mes turbékolásnak, a forró ölekezésnek és az édes csókolódzásnak hirtelen végeszakadt. Behívták a fiatal férjet O-Becsére sorozásra. Zokogva váltak el, a me- nyecske tépelődve maradt otthon, a férj bankódvá lépett a sorozó urak elé. Megvizsgálták. Az aranygalléros ór- nagy feléje fordul, a szeme közé néz és foghegyről odaveti: Illés Mátyas petrovoszellói lakos katonai szol- gálatra alkalmas, besorozandó a 86. gyalogezredhez. Illés Mátyas nem akarta elhinni, hogy ezt neki mondják; megkérdezte hát, hogy haza mehet-e? Beszúrták egy szobába. Mikor az esküt letette, már vében forgott a szeme. Hej azóta nagyott változott Illés Mátyas. Minél közelebb jött október hó elseje, annál dühösebb, félté- kenyebb kezdett lenni. A menyecske sirt, jajgatott, a férj pedig dühöngött. A napokban végre annyira erőt vett rajta a féltékenység, hogy dühöngő örült lett. A járásorvos tanácsára a Lipótmezőre szállították.

Alispáni rendelet. Bács-Bodrogh vármegye alispánja szigorúan meghagyta a községek eljárásioknak, hogy a kóbor cigányokat, kik utóbbi időben a megye területén igen elszaporodtak és egész bandákba verődve, itt-ott nagyobb lopásokat elkövetve, szerte kóborolnak, különös figyelmükre méltassák és amennyiben nem tar- toznak az illető községek kötelekésbe, illetőségi helyükre toloncoltassák. Ezen intézkedés legfőképen az utóbbi időben Oláhországból nagy számmal beözönlött kóbor cigányok miatt történt.

Újvidék kitüntetés. Újvidék város kertészete az ezredes kiállításon milleniumi érmet nyert.

Duhaj legények. Zsindelyits Pál tanyai korcs- májában Tóth Mihály, Sztaitz Vászó, Birselin Kőjő, Peczarszky Mitó és Szócsin Szávó nagy mulatságot csaptak Széles jókedvűk azonban a vigasság végén tul- csapott az illendőség határán, törni, zuzni kezdtek min- dent. Mikor a korcsmáros illendő magaviseletre intette őket, valósággal nekivadulnak, edényt, ablakot, ajtót összezúztak, sőt távozásukban a korcsmáros lakászobá- jának ablakait is izzé-porra törték. A korcsmáros bepa- nasolta garázda duhaj vendégeit.

A vidéki színészet segítése. Az idei budget tárgyalása alkalmával a képviselőház, mint tudva van, felhívta a belügyminisztert, hogy a jövő évi költségve- tési előirányzat bemutatásával egyidőben tegyen előter- jesztést a vidéki magyar színészet rendezéséről. A miniszter azonban nem felelhetett meg ennek a felhívás- nak, mert a javaslattevésre felhívott országos magyar színészegylet a budget összeállításának időpontjáig nem tett ez ügyben hozzá előterjesztést s mert külön- ben is a képviselőház határozatának meghozatala óta oly rövid idő állott rendelkezésére, hogy ez alatt ily fontos, a vidéki magyar színészet jövőjére nézve kiváló hord- erejű kérdést nem is lehetett volna kielégítőleg meg- oldani. A rendezés keresztülvitelég nagyobb segítségék nyújtásával óhajt a miniszter segíteni a vidéki színészet helyzetén, s erre a célra már a jövő évben az eddigi segítségösszeg kétszeresét szánta, tehát az eddigi tízezer frt helyett huszezeret.

Magyar tudomány a külföldön. Az olasz technikusok, kik legutóbb négy napig voltak fővárosunk vendégei, azt az érdekes újságot hozták Milánóból, hogy egyik tanáruk, Loria, a vasúti tudomány milánói pro- fesszora, Ambrozovics Béla nyug. miniszteri tanácsosnak, megýenk szülöttének az elméleteit: az ár és kelendőség közt való viszonyról, a vasutak forgalmi területének az alakjáról s nagyságáról, és a vasúti tarifának ebből folyó elméletéről, mint helyeseket és elfogadottakat tanítja a műegyetemen. Ebből az utóbbi elméletből vetette le Ambrozovics a magyar zónadíjszabást és Loria is arra alapította az általa Olaszország számára javaslatba hozott zónatarifát.

Életunt aggyastán. Faragó István 70 éves szabadkai földmivesgazda vasárnap hajnalban egy borju- vezető kötéllal az udvarában levő eperfára felakasztotta magát. Tettét állítólag életuntságából követte el.

Névmagyarosítások. Grünfeld Ignác ó-mo- rovicai illetőségű, budapesti lakos Somosa, Weisz Viktor bacs-martonosi illetőségű, szabadkai lakos, valamint kiskoru Mária, István és Imre nevű gyermekei pedig Fejérré változtatták meg vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel.

Körözött tolvaj. Rossz fát tett a tűzre Buday József napszamos, a kit a szabadkai kir. törvényszék lopás büntette miatt körözött, s felhívja az összes ható- ságokat, hogy Budayt saját batáskörükben nyomozzák, s kézrekerítése esetén a szabadkai kir. ügyészségnek kiszolgáltassák.

Közgazdaság.

István gazda tanácsai.

Az őszi vetéseket lassanként meg lehet kezdeni. A vetés alá ne szántsunk mélyen, se széles barázdákat ne csináljunk. Mélyen azért nem kell szántani, mert vetés előtt a földet nem jó igen felforgatni. A széles barázdáknak pedig az a hátrányuk, hogy a magházak távol esvén egymástól, a vetés ritka lesz.

Ha vetőgéppel vettünk, a barázdák szélessége nem határoz, mert a vetőgép maga csinál magházakat és pedig rendszeren 4 1/2 hüvelyknyi közökben; ennyire vannak t. i. a rendes vetőgépek vetőcsoroszlyái beállítva. Ennél sürűbbre csakis homokos és gyöngébb földön tanácsos a vetőgép csoroszlyáit állítani.

A vetőgép munkája sokkal tökéletesebb, mint a kézzel való vetés. A gép egyenletesen, egyforma szélesre, egyforma mélyre vet s minden magot a föld alá tesz; ezért gépvetésnél körülbelül egyharmadával kevesebb vető- mag kell, mint kézi vetésnél.

Bizony nagyon okosan cselekszik, aki — ha csak teheti — vetőgépet vásárol. A megtakarított vetőmag kifizeti anak az árát pár év alatt.

A vetni való gabonamagot ne mulasztjuk el üszög ellen rézgáliccal bepácolni.

Nemsokára elkezdődik a cukorrépa kieszedése és átadása. A kiszedett cukorrépat, míg a gyár át nem veszi, be kell takarni a levelével és szalmával, hogy meg ne fonnadjon. Ha az átvétel 2—3 napnál tovább késik, a szalmatarakóra földet is kell hányni.

A legelőre járó állatoknak, ha a legelő nem nyújt elegendő táplálékot, napjában egyszer kétszer takarmányt

kell adni, mely lehet here, lucerna, csalamádé vagy mohar.

A juhokat most hágtjuk, hogy a bárányozás februárban legyen.

A réten a sarjút kell kaszálni. A télire való szénát jól meg kell a renden száritani, mert a nedvesen behordott széna megpenészedik. A hasaványitani való takarmányt zöldjében, felfonyadtan hordatjuk.

A konyhakertben az érett veteményeket kell szedni és tisztogatni.

A gyümölcs most érik javában. A termés leszedésével esinján bánjunk, mert az összetört, zuzott gyümölcs eltartásra nem alkalmas.

A szőlőben, ha a kapálást a múlt hónapban nem végeztük volna el, most kell azt szőlőszendülésig elvégezni, mert ha a szőlő már érni kezd, a munkások sok kárt tehetnek.

Közeledvén a szüret, a szüretelő edényeket elkészítjük, gondosan megtisztogatjuk, a hordók és kádak abrónsait megszorítva, kiforrázzuk. A szürettel ne siessünk, várjuk be, míg a szőlő tökéletesen megéri, mert csakis tökéletesen érett szőlő adhat jó bort. Ha a szőlőben többféle fajta van, minden fajt külön és akkor szedjük, mikor érett. Kevert ültetésnél ez bajos dolog; azért, ha új szőlőt telepítünk, egy-egy táblába mindig egy fajtát kell ültetni. Aki elég okos volt esemegének való szőlőt is ültetni, abból ebben a hónapban szépen pénzel. Nagyon kapós esemegeszőlő: a Saszla-ruzs, Saszla-blans, Passzauti, a különféle Muskotályok, a Kecskecesecsek. Ezeket a fajtákat felakgatva el is lehet tenni.

A baromfi mostanában vedlik. Ezért bőségesen lássuk el eleséggel, hogy legyen miből pótolni a kihullott tollat. A kappanozást most kezdjük el.

Rombay Dezső.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Földmives iskolát végzett

s három nyelvet értő gazda — illetve ispáni — állást keres valamely uradalomnál szerény feltételek mellett.

Hózsá Mihály,

6—1

Prigl.-Szt.-Iván.

Hirdetmény.

Értesitem az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy

szabóműhelyemet

Árpád-utca 95. sz. alá helyeztem át, és úgy mint eddig is, főtelevém leendő megbízásukat teljes megelégedésükre kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

3—2

Dörner Zsófia,

női ruha divatterme Árpád-utca 95.

8630. szám.

kig. 1896.

Árlejtsési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye tekintetes alispáni hivatalának folyó évi augusztus hó 22-én 34783. sz. a. kelt rendeletével a verbász-pivnicai törvényhatósági utnak jókárba helyezése 757 frt 20 kr azaz létszázötvenhét frt 20 kr költségeliránnyal elrendeltetett. Eme jelzett munkálat biztosítása céljából **folyó évi szeptember hó 24-én d. e. 10 órakor** hivatalos helyiségemben szóbeli versenytárgyalást fogok tartani.

A versenytárgyaláson résztvevők kötelesek az árlejtsés megkezdése előtt a vállalati ár 5%-át bánatpénzként letenni.

A kérdéses munkálat késedelem nélkül megkezdendő, hogy az a lehető legrövidebb idő alatt befejezhető legyen.

A részletes árlejtsési feltételek a kérdéses utjavítási munkálatának kimutatása hivatalos helyiségemben a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Bács-Kulán, 1896. évi szeptember hó 4-én.

3—2

Müller,

szolgabíró.

Irnok kerestetik,

aki szépen, gyorsan és helyesen tud írni. Bővebbet a kiadóhivatalban.

3—3

Üzlet áthelyezés.

Alulírott tisztelettel értesitem Zombor város és környéke nagyérdemű közönségét, miszerint

könyvkereskedésemet

az eddigi helyiségből áthelyeztem a kereskedelmi és iparbank épületébe

(a volt zálogintézet), a hol is mindenemű szépirodalmi művek, papír-, író- és rajzszerek gazdag választékban és jutányos áron kaphatók.

Zombor, 1896. szeptember hó 7-én.

Tisztelettel

Karakásevits Milivoj,

könyvkereskedő.

3—1

5130. sz. 1896.

Pályázat.

Szonta községben tresedésbe jött községi szülész-női állásra pályázatot nyitok.

Ezen állással 120 frt fizetés és szülész-női segédkezés alkalmával 50 krnyi díj van egybekötve.

Pályázni óhajtok szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám **folyó évi szeptember hó 20-ig** nyújtásuk be.

Apatin, 1896. évi augusztus hó 31-én.

Főszolgabíró h. t.

Jeisel Henrik,

szolgabíró.

2—1

861. sz. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Karavukova községben leköszönés folytán egy 400 frt középfizetéssel, 50 frt lakbérrel és 30 frt kert-illetményvel összekötött tanítói állás megüresedésén, ezen állásra pályázat hirdettem.

Felhívom mindazokat, kik ezen magyar és német tannyelvű tanítói állást elnyerni óhajtok, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket **folyó évi szeptember hó 22. napjáig** az itteni községi iskolaszéki elnökséghez címezve nyújtsák be.

Az állás folyó évi október hó 1-ső napján elfogalandó.

Karavukova, 1896. szeptember hó 2-án.

Rumbach Mihály, Baumann János,
jegyző. 3—1 bíró.

Mérnöki tanulmányok megkezdéséhez szükséges előtanulmányokra képzettségkülkieket 5 hónap alatt, jótállás mellett előkészíték. Levelek „Mérnök” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

8255. sz.

tkvi 1896.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtónak Zurbkovi's György és neje szül. Radojevits Persza végrehajtást szenvedők elleni 700 frt tokekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 6155. sz. tjkvben A. 1. sorsz. a. foglalt Zurbkovits György nevének álló 15525—27/3. hr. sz. 1 hold 330¹/₁₂ ölnyi szántóra 260 frtban; a zombori 6156. sz. tjkvben A. 1. sorsz. a. ugyanazon tulajdonos nevének álló 15525—27/2. hr. sz. 1 hold 330¹/₁₂ ölnyi szántóra 263 frtban; a zombori 3672. sz. tjkvben A. 1. sorszám alatt Zurbkovits György és neje szül. Radojevits Persza nevének álló 15076/5. hr. sz. 1500 ölnyi szántóra 50 frtban; a zombori 5675. sz. tjkvben A. 1. sorsz. alatt ugyanazon tulajdonosok nevének álló 14927/c hr. sz. 2 hold 410 ölnyi szántóra 416 frtban és végül a zombori 7057. sz. tjkvben A. 1. sorszám alatt ugyanazon tulajdonosok nevének álló 15076/6/2. hr. sz. 1 hold 664 ölnyi szántóra 378 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896-ik évi november hó 10-ik napján délutáni 3 órakor ezen kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át középfizetésben, vagy az 1881-ik évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1896. évi augusztus hó 16-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. trvszéki bíró.

3—3

Hirdetmény.

Alulírott tisztelettel értesitem Zombor város és környéke nagyérdemű közönségét, miszerint helyben, **Zrinyi-utca 175. szám alatt** (Stverteczky-felébázban)

férfi szabóüzletet

nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legújabb divat szerint elkészítve, olcsón és pontosan. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

Zombor, 1896. évi szeptember hó 1-én

kittinő tisztelettel

MIHELITS JÓZSEF,

férfi szabó.

Keil Alajos-féle

Padiózat-fénymáz

legkittinőbb mázó-szer putha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr, 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs Arany-fénymáz képtereték stb. bearányozására. Egy kis palack ára 20 kr.

Fehér fénymáz legkittinőbb, gyorsan száradó és szagtalan mázó-szer mosdóasztalok, ablak-felők, ajtók és bútorok számára. 1 kis doboz 45 kr, 1 közép doboz 75 kr.

Mindenkor kaplato: 12—5

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

4217. szám. kig. 1896.

Hirdetés.

O-Kanizsa nagyközség tulajdonát képező nagyvendéglő és népkerti vigadó **folyó évi szeptember hó 20-ik napján délután 4 órakor** fog O-Kanizsa község házánál 3 évi időtartamra nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatni.

Kikiáltási ár évi 800 frt.

Az árlejtsési feltételek a községi I. jegyzői irodában megtekinthetők.

O-Kanizsán, 1896. évi augusztus hó 27-én.

Mihály Sándor,

közs. I. jegyző.

Raffay,

közs. I. bíró.

7541. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye b.-kulai járásába kebeleztet Bács-Keresztúr községében lemondás által megüresedett és 360 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezenel pályázatot nyitok. Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi szeptember hó 26-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azon tulérkezőket figyelembe venni nem fogom.

Bács-Kulán, 1896. évi augusztus hó 24-én.

Dr. Széchenyi Tamás,

főszolgabíró.

3—3

A zombori iparosok „ÁRUCSARNOKA” mint szövetkezet igazgatósága.

Az őszi idény közeledtével mintegy **200 iparos tagja** készítményeivel az intézet **Kossuth-utca 154. és a Bajai-uton** saját házában dusan felszerelt **BÚTOR ÉS LAKBERENDEZÉSI** raktáira a n. é. közönség szives figyelmét felhívja. Ugyanott elvállaltatnak minden a

KÁRPITOS SZAKMÁBA

vágó munkák is, melyek külön e célra alkalmazott **saját kárpitosa** által a legmodernebb izlésnek megfelelően készítettnek.

Intézetünk szabályainak megfelelően, mely a hazai, de **különösen városunk iparának** fellendüléséért van hivatva előmozdítani, odátörekedtünk, hogy t. vőinknek, a versenynek megfelelő

OLCSÓ ÁRAK

mellett szép kivitelű és tartós munkákkal szolgálhassunk.

Azon reményben, hogy ebbeli törekvésünket a n. é. közönség méltányolni s **intézetünket** kegyes pártfogásában részesíteni fogja, vagyunk kész szolgálai

3—3

AZ IGAZGATÓSÁG.